

F. t. l. om ændr. af l. om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v.

Den pr. 1. april 1958 opgjorte „statsandel“ andrager i alt 204,8 mill. kr., jfr. arbejdsdirektørens beretning om arbejdsanvisningen og arbejdsløshedsforsikringen m. m. for regnskabsåret 1958-59, side 60-61.

Formuen er meget ulige fordelt mellem kasserne. Der findes enkelte kasser, som råder over så betydelig formue, at renteindtægten alene vil være større end det medlemsbidrag, der fremtidig skal betales af kassens medlemmer ifølge forslaget. Omvendt findes der kasser, hvis formue set i forhold til medlemstallet er ganske ubetydelig, således at de ikke har tilstrækkelige reserver til at kunne afholde de løbende understøttelsesudgifter, indtil refusion ydes i det følgende år.

For så vidt angår de efter „statsandelens“ indbetaling resterende formuer, i alt ca. 540 mill. kr., må det fastslås, at disse formuer er tilvejebragt til forsikringsmæssige formål inden for de enkelte kasser. Der er derfor ikke noget grundlag for at tillade formuerne anvendt til formål, der er arbejdsløshedsforsikringen uvedkommende; formuerne vil således under ingen omstændigheder kunne tillades overført til de respektive fagforbund.

Nærværende lovforslag tilsigter, som allerede anført, at gennemføre, at rettigheder og byrder for de enkelte medlemmer i fremtiden skal være ens og medlemsbidrag altså ikke længere variere med arbejdsløshedsrisikoen inden for det enkelte fagområde. Stilles de enkelte arbejdsløsheds-kasser frit med hensyn til anvendelse af formuen, vil der ske en udskydelse af dette princip gennemførelse, idet kasser med betydelig formue for en kortere eller længere tid vil kunne nedsætte det i § 13 foreslåede medlemsbidrag, evt. helt fritage medlemmerne for bidrag.

Disse omstændigheder og den forsikringsmæssige baggrund for formuernes tilvejebringelse kunne derfor tale for at overføre også den tiloversblevne del af formuerne til statskassen med den klausul, at beløbet alene måtte benyttes til arbejdsløshedsforsikringsformål.

Man kunne også af midlerne oprette en særlig arbejdsløshedsforsikringsfond, som kunne yde kasserne a conto beløb til dækning af understøttelsesudgifterne i de enkelte år, og som herudover kunne anvendes med det sigte at hjælpe arbejdsløse eller bekæmpe arbejdsløshed.

For en sådan anvendelse af midlerne taler også bestemmelsen i den gældende lovs § 22, stk. 2, sidste punktum, hvorefter ingen del af en ophørt kasses formue må fordeles mellem medlemmerne.

Heroverfor kan det — rent bortset fra spørgsmålet om, hvorvidt det overhovedet vil være lov-

ligt at lægge beslag på kassernes formuer — anføres, at formuerne er tilvejebragt ved bidrag fra de enkelte kassers medlemmer og hverken helt eller for en del ved offentlige tilskud, og at tilvejebringelsen af formuerne er sket med henblik på en konsolidering af kasserne, ofte efter påbud fra tilsynsmyndigheden.

Over for et forlangende om, at formuen (udover „statsandelen“) skulle indbetales til statskassen eller stilles til rådighed for en fælles fond, til hvilken kasserne ville komme til at yde meget forskelligt bidrag, vil der være en alvorlig risiko for, at en række kasser vil se en nærliggende interesse i at opgave statsanerkendelsen.

Dette ville medføre, at de pågældende kasser ikke længere var bundet af lovens betingelser for udbetaling af arbejdsløshedsunderstøttelse, og herved ville der kunne opstå en betydelig uro på arbejdsmarkedet.

En vis tilskyndelse til at opgave statsanerkendelsen må endvidere siges at ligge i det forhold, at medlemsbidraget foreslås fikseret til beløb, der for en del kassers vedkommende er betydelig højere end det nuværende, således at der — med fortsat høj beskæftigelse — for nogle kassers vedkommende vil blive tale om, at det samlede medlemsbidrag vil overstige understøttelsesudgifterne, og at det overskydende beløb skal indbetales til statskassen.

Under hensyn til det anførte — og idet der ikke stilles forslag om ændring af den gældende frivillige arbejdsløshedsforsikring — foreslås, udover det nævnte forslag om indbetaling af „statsandelen“, følgende:

Kasser, som besidder tilstrækkelige reserver til at afholde understøttelsesudgifterne, indtil refusion ydes i det følgende år, skal, jfr. forslaget til § 14, stk. 1, også fremtidig anvende reserverne hertil.

Det fastslås, jfr. forslaget til § 14, stk. 2, at kasser, hvis reserver er utilstrækkelige, har ret til udbetaling af a conto refusion af udgifterne i det år, hvori de afholdes.

Hver af kasserne får, jfr. forslaget til § 13, stk. 5, adgang til ud over eventuelle renteindtægter at anvende indtil 10 pct. årlig af formuen pr. 1. april 1967 (d. v. s. formuen efter fradrag af „statsandelen“, men inklusive tilgodehavende tilskud og refusioner for regnskabsåret 1966-67) til dækning af administrationsudgifter og til nedsættelse af det bidrag, som ellers skulle være betalt af medlemmerne; under hensyn til, at der for en række kasser bliver tale om en betragtelig forhøjelse af medlemsbidraget i forhold til det nuværende, foreslås det dog tilladt kasserne i det første år — d. v. s. året